

กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิก

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาล

ตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

POLITICAL PARTICIPATORY ELECTION PROMOTION PROCESS IN ELECTION OF
MEMBERS OF THE PHRAE PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION COUNCIL
OF THE PEOPLE IN HUAI MAI SUB-DISTRICT MUNICIPALITY,
SONG DISTRICT, PHRAE PROVINCE

ณภัทรฐนัน มังกรณ์ Napatthanang Mangkor

สายัณห์ อินนันใจ Sayan Innunjai

พระครูโสภณกิตติบัณฑิต Phrakru Saponkittibundit

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

napatthanang120436@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสารณียธรรม 6 กับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมวิธี ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากการแจกแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$)

2) หลักสารานิยธรรม 6 กับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .631^{**}$)

3) ปัญหาอุปสรรค พบว่า หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอกับประชาชนที่เข้ามาใช้สิทธิเลือกตั้งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ช่วยประชาสัมพันธ์ ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งภายในชุมชน และหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีความจริงจังในการเสนอข้อมูลข่าวสารในการเลือกตั้ง

คำสำคัญ: ส่วนร่วมทางการเมือง; การเลือกตั้ง; สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่

Abstract

This Article aimed to study (1) to study the level of the political participatory election promotion process in the election of members of the Parliament of the People's Prefectural Administrative Organization in Huay Mai Sub-district Municipality, Song District, Phrae Province. (2) to study the relationship between the principle of Sāraṇīyadhamma 6 and the process of promoting political participatory elections in the election of members of the Para administrative body of the people in Huay Mai Sub-district Municipality, Song District, Phrae Province. (3) To study the problems of barriers, and suggestions of the process of promoting political participation in the election of members of the Council of People's Prefectural Administration in Huay Mai Sub-district Municipality, Song District, Phrae Province. This research is a Mixed methods research, including quantitative research using exploratory research methods, and

qualitative research using in-depth interview methods. The research results were found as follows;

1) The level of the political participatory election promotion process for the election of members of the Council of the People's Prefectural Administration in Huai Mai Sub-district Municipality, Song District, Phrae Province, with the overall being very high ($\bar{x} = 3.84$).

2) The principle of *Sāraṇīyadhamma* 6 with the process of promoting political participatory election in the election of members of the council of the Phrae Provincial Administrative Organization of the people in Huay Mai Sub-district Municipality, Song District, Phrae Province, has a relatively high positive correlation ($r = .631^{**}$).

3) The obstacle problem was found that local governments did not have enough officials with citizens who came to exercise their right to vote in the situation of the spread of the 2019 Corona virus infectious disease, and citizens also lacked participation in the public relations assistance campaign. Suggestion. It was found that citizens' understanding of elections should be encouraged, citizens should be actively involved in the election process within the community, and local governments should be sincere in offering election information.

Keywords: political participatory; the election; Members of the phrae provincial administrative organization

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากระบบการปกครองประชาธิปไตยแบบผู้แทนโดยประชาชนเลือกผู้แทน (รัฐบาล) ขึ้นทำหน้าที่แทนตนนั้นยังไม่สามารถสนองตอบและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้อย่างทั่วถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมบทบาทของผู้แทน เพื่อให้ผู้แทนที่ทำหน้าที่แทนประชาชนได้เข้าใจปัญหาและความต้องการของประชาชน

การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ใช่เฉพาะเป็นการเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่แทนตนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการควบคุมตรวจสอบ ติดตามการทำงานของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ รวมทั้งมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาลในนโยบาย การบริหารทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของประชาชน (กลุ่มงานผลิตเอกสารสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561 : 49)

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ เพราะถ้าประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมก่อนการตัดสินใจทุกครั้งย่อมทำให้เกิดความชัดเจนของวัตถุประสงค์หรือการกำหนดนโยบาย เมื่อนำไปปฏิบัติก็จะช่วยลดความขัดแย้งของประชาชนเนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมในการยอมรับ ซึ่งอาจเป็นฉันทามติทำให้เกิดความชอบธรรม ทั้งนี้การมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่ระยะแรกก่อนที่จะมีการตัดสินใจเพื่อให้ชุมชนได้เกิดการเรียนรู้ในข้อตกลงในการปฏิบัติ ร่วมกัน เกิดความตระหนักถึงการตอบสนองต่อประชาชนจึงทำให้เกิดความรู้สึกกระตือรือร้นในทางปฏิบัติ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงเป็นรูปแบบหนึ่งตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็น “การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน” โดยรัฐมีหน้าที่ส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในสังคมไทยเข้ามามีบทบาทในการ “ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมสร้างและร่วมตัดสินใจ” ดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 16 ว่าด้วยเรื่องการปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 (1) ได้บัญญัติเรื่องการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง โดยให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยอิสระ ปราศจากการครอบงำ (กลุ่มงานสารนิเทศ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ออนไลน์)

จากการศึกษาในพื้นที่สอบถามถึงปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ เบื้องต้นทราบว่า ประชาชนไม่ค่อยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่เท่าที่ควร ไม่มีพื้นที่ให้แสดงออกทางความคิดเกี่ยวกับการเมือง เทศบาลตำบลห้วยหม้ายยังไม่มีกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ร่วมทางการเมือง และประชาชนยังไม่รู้ถึงสิทธิของตนเองเกี่ยวกับการเลือกตั้ง มีความสอดคล้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ขาดการเตรียมความพร้อมในการตรวจสอบรายชื่อ สถานที่ การประชาสัมพันธ์เลือกตั้งยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ มีส่วนร่วมในการเข้าไปณรงค์ ช่วยประชาสัมพันธ์และดำเนินการเลือกตั้งน้อย ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมเฉพาะช่วงเลือกตั้ง (บุศรา โพธิสุข, 2559 : 156) จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาเรื่อง กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ทั้งนี้มุ่งหวังว่าข้อมูลที่ได้รับจะนำมาปรับปรุงพัฒนากระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดองค์ความรู้กระบวนการส่งเสริมในการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสาราณียธรรม 6 กับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงผานวิธี พื้นที่วิจัย คือ ตำบลห้วยหม้าย อำเภอเมืองสอง จังหวัดแพร่ ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 6,655 คน (เทศบาลตำบลห้วยหม้าย, อัดสำเนา) กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane จำนวน

378 คน ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 (วิลลักษ์ สุขสวัสดิ์, 2561 : 76) จำนวน 378 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 10 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 วิธี ได้แก่ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ จากการแจกแบบสอบถาม 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3) นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหรือไม่ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตารางแจกแจงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า ระดับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 0.43)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม

กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง	3.87	0.57	มาก
2. ด้านการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง	4.02	0.55	มาก
3. ด้านการสนทนาทางการเมือง	3.71	0.60	มาก
4. ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.75	0.61	มาก
ภาพรวม	3.84	0.43	มาก

เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.55) รองลงมา ได้แก่ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.57) และด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมือง มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.61) น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการสนทนาทางการเมือง มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า หลักสาราณียธรรม 6 กับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .631^{**}$)

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสาราณียธรรม 6 กับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์	กระบวนการส่งเสริมการ เลือกตั้งแบบมีส่วนร่วม ทางการเมืองในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดแพร่	ตัวแปรตาม			
		1. ด้านการ ติดตาม ข่าวสาร ทางการเมือง	2. ด้านการใช้ สิทธิ์เลือกตั้ง	3. ด้านการ สนทนาทาง การเมือง	4. ด้านการ ร่วมกิจกรรม ทางการเมือง
ตัวแปรต้น					
สารานุกรม 6	.631**	.371**	.687**	.462**	.369**
1. เมตตากายกรรม	.378**	.138**	.634**	.270**	.103**
2. เมตตาวจีกรรม	.666**	.539**	.377**	.480**	.574**
3. เมตตามโนกรรม	.364**	.156**	.557**	.269**	.119**
4. สารานุกรมโกติดา	.348**	.099**	.611**	.268**	.79**
5. สีสสามัญญา	.484**	.258**	.528**	.372**	.289**
6. ทิฏฐิสามัญญา	.633**	.519**	.372**	.443**	.542**

จากตารางพบว่า หลักสารานุกรม 6 มีความสัมพันธ์กับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง กล่าวคือ เมื่อการบูรณาการหลักสารานุกรม 6 กับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ส่งผลให้กระบวนการเลือกตั้งมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาอุปสรรค พบว่า เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้กระบวนการจัดการเลือกตั้งมีหลายขั้นตอนเจ้าหน้าที่ที่คอยดูแลให้ข้อมูลไม่ตรงกันทำให้เกิดความสับสนในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้งมีเจ้าหน้าที่ที่คอยให้บริการ และให้คำแนะนำไม่เพียงพอกับประชาชนที่เข้ามาใช้สิทธิเลือกตั้ง และยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบการเลือกตั้ง หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดการเตรียมความพร้อมในการตรวจสอบรายชื่อ การเตรียมสถานที่ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งยังไม่

ครอบคลุมทุกพื้นที่ และประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ช่วยประชาสัมพันธ์ และเข้ามาช่วยดำเนินการเลือกตั้งยังมีน้อย ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมด้วยเฉพาะช่วงที่มีการเลือกตั้ง ข้อเสนอแนะพบว่า ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากร และประชาชนมีความเข้าใจ ให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งต่าง ๆ ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติ มีรายละเอียดเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้ประชาชนได้ศึกษา และข้อมูลในการนำเสนอต้องเข้าใจง่าย ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เพื่อพัฒนาการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเป็นธรรม หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีความจริงใจในการเสนอข้อมูลข่าวสารในการเลือกตั้งกับประชาชนอย่างจริงจัง และเป็นกลางไม่ลำเอียง เผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนได้ความเข้าใจถูกต้องตามการเมือง ควรจัดการเลือกตั้งให้เป็นระเบียบ มีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการหารายชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบ แนวทางการปฏิบัติประจำหน่วยเลือกตั้งของชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการสนทนาทางการเมือง และด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมืองมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านการชุมนุมทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านกระบวนการเลือกตั้ง ส่วนด้านการรณรงค์ให้ความรู้ทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (พระมหาประเสริฐศักดิ์ ปุณณพพัฒน์, และสมพงษ์ โกละกะ, 2563 : 35-36)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสราณียธรรม 6 กับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหาร

บริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูงมาก ($r = .631^{**}$) เพราะหลักสาราณียธรรม 6 มีส่วนทำให้ประชาชนบางส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งมากขึ้น ในด้านของการเข้าร่วมรณรงค์ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิใช้เสียงการเลือกตั้ง ประชาชนบางคนสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ของการเลือกตั้งได้ดี มีความเป็นกลางในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง จึงทำให้กระบวนการเลือกตั้งมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับการวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลห้วยร่วม อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร” ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงพุทธกับภาวะผู้นำของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตำบลห้วยร่วม อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงพุทธ ในแต่ละด้านโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลห้วยร่วม อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตรมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .567^{**}$) (พระอธิการธนิศ ธมฺมสาโร (รามโพ) 2562 : ก) และรวมถึงงานวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหารธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับสูง ($r = .867^{**}$) (สุรกิจ สุวรรณเกษม, 2561 : 70)

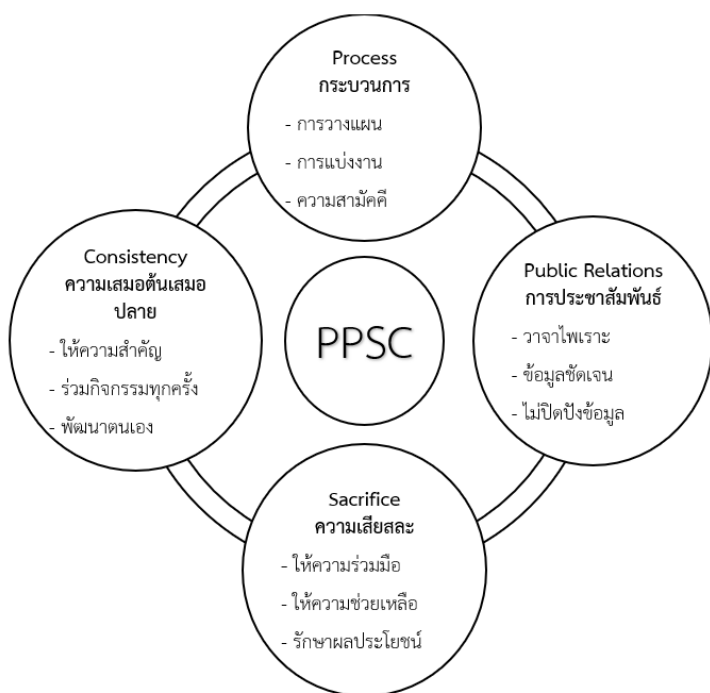
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ พบว่า เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้กระบวนการจัดการเลือกตั้งมีหลายขั้นตอนเจ้าหน้าที่ที่คอยดูแลให้ข้อมูลไม่ตรงกันทำให้เกิดความสับสนในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้งมีเจ้าหน้าที่ที่คอยให้บริการ และให้คำแนะนำไม่เพียงพอกับประชาชนที่เข้ามาใช้สิทธิเลือกตั้ง และยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดการเตรียมความพร้อมในการตรวจสอบรายชื่อ การเตรียมสถานที่ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ช่วยประชาสัมพันธ์ และเข้ามาช่วยดำเนินการเลือกตั้งยังมีน้อย ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมด้วยเฉพาะช่วงที่มีการเลือกตั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่อง

คำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนส่วนมากได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร และประชาชนไม่มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารระดับหมู่บ้าน ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจ กรรมทางการเมือง และประชาชนไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง ประชาชนไม่ตระหนัก และใช้ความสำคัญในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการวางแผนโครงการหรือกิจกรรมของชุมชนเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของการบริหารเทศบาลตำบลน้อยมาก เนื่องจากเทศบาลได้ทำการประชาสัมพันธ์น้อยในการแสดงความคิดเห็น (พระมหาสำราญ นนทพุทธิ (ทะศุณย์), 2558 : 129-130)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ พบว่า 1. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากร และประชาชนมีความเข้าใจให้มีความสำคัญกับการเลือกตั้งต่าง ๆ ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติ มีรายละเอียดเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้ประชาชนได้ศึกษา และข้อมูลในการนำเสนอต้องเข้าใจง่าย 2. ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เพื่อพัฒนาการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเป็นธรรม 3. หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีความจริงจังในการเสนอข้อมูลข่าวสารในการเลือกตั้งกับประชาชนอย่างจริงจัง และเป็นกลางไม่ลำเอียง เผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนได้ความเข้าใจถูกต้องตามการเมือง 4. ควรจัดการเลือกตั้งให้เป็นระเบียบ มีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการหารายชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบ แนวทางการปฏิบัติประจำหน่วยเลือกตั้งของชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ” ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของ การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นของตน ควรติดตามการปกครองส่วนท้องถิ่นของตนอย่างทั่วถึงผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ และบอร์ดประชาสัมพันธ์ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชุมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา (พระมหาทัศนพงษ์ ชยเมธี (กลั่นศรีสุข), 2563 : 185-189)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การนำหลักสารานีธรรม 6 ธรรมเป็นหลักที่ตั้งแห่งความระลึกถึง เป็นเหตุให้ระลึกถึงกัน ทำให้มีความเคารพกัน ช่วยเหลือกัน และสามัคคีพร้อมเพรียงกัน 6 ประการ ประกอบด้วย (1) เมตตากายกรรม (ตั้งเมตตากายกรรมในเพื่อน) (2) เมตตาวจีกรรม (ตั้งเมตตาวจีกรรมในเพื่อน) (3) เมตตามโนกรรม (ตั้งเมตตามโนกรรมในเพื่อน) (4) สาราณโภคิตา (ได้สิ่งของใดมาก็แบ่งปัน) (5) สีสสามัญญดา (มีศีลบริสุทธิเสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งหลาย) (6) ทิฏฐิสามัญญดา (มีทิฏฐิดีงามเสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งหลาย) กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ได้แก่ (1) ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง (2) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง (3) ด้านการสนทนาทางการเมือง (4) ด้านการร่วมกิจกรรมทางการเมือง ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้จากการวิจัยได้กระบวนการจัดการ PPSC : MODEL ดังนี้

จากแผนภาพที่ ทำให้ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย ดังปรากฏเป็น PPSC : MODEL สรุปได้ดังนี้

1. P = Process กระบวนการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประชุมวางแผนเตรียมการเลือกตั้ง โดยแบ่งขั้นตอนการทำงานตามความสำคัญของงานเพื่อให้การทำงานเป็นไปได้อย่างราบรื่น จัดเตรียม

บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถแบ่งงานตามความสามารถของแต่ละคนให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มความสามารถ

2. P = Public Relations การประชาสัมพันธ์ การใช้วาจาที่ไพเราะสุภาพ น้ำเสียงชวนฟัง ช่วยให้ประชาชนมีความสนใจรับฟังข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง การให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ

3. S = Sacrifice ความเสียสละ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมืองที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น ร่วมประชุม ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมสัมนา และร่วมเสนอแนะได้อย่างมีอิสระและเสมอภาค

4. C = Consistency ความเสมอต้นเสมอปลาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญเกี่ยวกับการให้ข้อมูลการเลือกตั้งแก่ประชาชน สนับสนุนให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองทุกครั้ง ประสานงานให้ความช่วยเหลือประชาชนด้วยความเต็มใจ

สรุป

กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่ เป็นกระบวนการที่มีการวางแผน การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน ทำให้สามารถสร้างขั้นตอนการดำเนินงานที่ทำให้ประสบความสำเร็จ มีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้กับเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง พร้อมทำงานช่วยเหลือประชาชนอย่างเต็มความสามารถ และประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้อย่างโปร่งใส

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) ควรมีนโยบายพัฒนาบุคลากรหรือประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

(2) ควรมีนโยบายเพิ่มจำนวนบุคลากร งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการเลือกตั้ง

(3) ควรพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี สื่อออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้
ในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

(1) ควรจัดเจ้าหน้าที่ หรือให้ผู้นำชุมชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้เข้ามามีส่วน
ร่วมในการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เช่น การให้บริการ การแนะนำวิธีการหาข้อดี เป็นต้น

(2) ควรนำเทคโนโลยีสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน
ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง และสิทธิการใช้เสียงเลือกตั้ง

(3) ควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตรวจสอบการเลือกตั้ง โดยให้ประชาชนเข้ามามี
ส่วนร่วมในคณะกรรมการ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรวิจัยเกี่ยวกับ กลยุทธ์การรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่

(2) ควรวิจัยเกี่ยวกับ อิทธิพลของสื่อออนไลน์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหม้าย อำเภอสอง จังหวัดแพร่

(3) ควรวิจัยเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่

References

กลุ่มงานผลิตเอกสารสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

กลุ่มงานสารนิเทศ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://web.parliament.go.th/assets/portals/11/files/002_การมีส่วนร่วมฯ.pdf [4 กุมภาพันธ์ 2564].

เทศบาลตำบลห้วยหม้าย. *ข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๓*. (อัสสำเนา).

บุศรา โพธิสุข. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *พินเนศวร์สาร*. 12 (1) 151 : 164.

- พระมหาทักษพงษ์ ชยเมธี (กลีนศรีสุข). (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาประเสริฐศักดิ์ ปุณฺณพทฺธโน และสมพงษ์ โกละกะ. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. วารสารพุทธมัตถ์ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม, 5 (2) 35 : 50.
- พระมหาสำราญ นนทพุทธิ (ทะศุญย์). (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระอธิการธนิธ ธมมสารโร (รามโพ). (2562). ภาวะผู้นำเชิงพุทธของก่านัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลห้วยร่วม อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วัลลภ สุขสวัสดิ์. (2561). การวิจัยเชิงปริมาณทางรัฐศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุรกิจ สุวรรณแกม. (2561). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.